

PORTLANDI

Väljaandja:
**PORTLANDI
EESTI
SELTS**

SÕNUMID

Nr. 156
Juuni, 2006

EELSEISVAID ÜRITUSI

Rahvatantsu esinemised

- Neljap. 27. aprillil 2006, kell 7:15 p.l. 50 min.
Holladay Park Plaza.
- Pühap. 7. mail Emadepäeva jumalateenistusel
Kandle ansambel esines kirikus.
- Esmap. 29. mail, kell 1:00-2:10 p.l. Intern.Stage
Folklife Festival Seattles. Koos Seattle ja
Vancouver B.C. tantsijate ja pillimeestega.
- Laup. 17. juunil, kell 2:30 p.l. 45 min. esinemine.
Clatsop County Fairgrounds – indoor arena.
Midsummer Festival Astorias.
- Laup. 24. juunil, kell 2:30-3:00 p.l.
Midsummer Festival. S.E. 78th & Division
German American Cultural Center.
Soovitame sellest eestlaste osavõttu, et
tähistada üheskoos lõbusalt jaanipäeva,

Rahvatantsu proovid

- 5:45 p.l. - kõik tantsijad.
4. juunil - Läti Majas
11. juunil - Läti Majas

Portlandi Eesti Seltsi filmiõhtu

on kavandatud laupäeval, 3. juunil 2006, algusega
kell 7:00 õhtul, 8340 S.W. Apple Way, Portland.
(Crescent Hill Apartment Complex Club House,
Raleigh Hills).

Esitatakse isamaaline "Nimed Marmortahvilil".

Folk dance performances

- Thurs. April 27, 2006 7:15 p.m. 50 min. perf.
Holladay Park Plaza
- Sun. May 7 Mother's Day Celebration
Kannel ensemble performed in church.
- Mon. May 29, 1:00-2:10 p.m. Intern. Stage
Folklife Festival in Seattle together with
Seattle and Vancouver, BC dancers & music.
- Sat. June 17, 2:30 p.m. 45 min. perform.
Clatsop County Fairgrounds – indoor arena.
Midsummer Festival in Astoria.
- Sat. June 24, 2:30-3:00 p.m.
Midsummer Festival. S.E. 78th & Division.
German American Cultural Center.
All Estonians are welcome to attend to
celebrate together also "Jaanipäeva".

Folkdance practices

- 5:45 p.m. - all dancers.
June 4 - Latvian Center
June 11 - Latvian Center.

Portland Estonian Society Movie Night

Is planned on **Saturday, June 3, 2006**, 7:00 p.m.
8340 S.W. Apple Way, Portland.
(Crescent Hill Apartment Complex Club House,
Raleigh Hills).

A historical film "Names in Marble" will be shown.

Crescent Hill Apartment Complex asub Hillsdale-Beavertoni maantee ääres asuva Zupan'i poe ja AAA hoone taga. Klubihoone on lõuna pool Apple Way'd, kohe peamise sissesõidu vastas. Palun parkige autod Apple Way peal. Suupisted on Portlandi Eesti Seltsi poolt.

"Nimed Marmortahvilil"

Aasta 1918. Euroopa kaardile on sündinud uus riik – Eesti Vabariik. Sõdurite kõrval asuvad selle nimel võitlusse ka koolinoored, kaitstes oma maad ja aateid. Paraku on vabadusel kõrge hind. Saavad nad tasuks armastuse, isamaa või jäävad neist mälestuseks vaid nimed marmortahvilil? Elmo Nüganeni lavastatud linalugu "Nimed marmortahvilil" põhineb Albert Kivikase menuromaanil, mis tänaseks võtnud sisse kindla koha Eesti kirjandusklassikas ja mis annab tõetruu ning kaasakiskuva pildi ajast, mil paljud Eesti poisid otse koolipingist tõusid, relvad kodumaa kaitseks haarasid ja oma riigi iseseisvuse eest võitlusesse asusid.

<http://www.taska.ee/nimedmarmortahvilil/>

Crescent Hill Apartment Complex is behind Zupan's Grocery Store and AAA Building on Hillsdale-Beaverton Highway. Please park on Apple Way. The Club House (leasing office) faces the main entrance to the complex. It is south of Apple Way. Snacks are provided by Portland Estonian Society.

"Names in Marble"

Based on an acclaimed 1935 novel about the War of Liberation (1918-1920) that ensured Estonia's independence, the film tells about a group of young schoolboys heading to the front to fight the army of Soviet Russia. Two brothers choose the opposite sides in a civil war of a small country. November 1918 the army of Soviet Union conquers Narva's and Petseri's cities in spite of their peaceful announcements. Government of Estonia declares general mobilization. Ahas, son from a poor family, in his inner struggles, joins the troop of his classmates and heads for the front. Through battles and adventures Ahas and his companions grow up, but destiny has some bitter surprises to offer.

Kalev S.

OREGONI EESTLASTE SUVEPÄEV

Oregoni eestlaspere väljasõit ja suvepäev on kavandatud sel suvel Portlandi Eesti Seltsi ja Koguduse ühisüritusena **pühapäeval, 6. augustil 2006, algusega kell 11:00 e.l. Jenkins Estate Park, Camp Riverdale (8005 S.W. Grabhorn Rd. Second iron gate when driving uphill, south of Farmington Rd).** Meie kasutamiseks on reserveeritud katusega asupaik. Ühislauaks palutakse sobivat toidupoolist kaasa võtta. Alkohoolsete jookide kasutamine on keelatud.

Kõik on kutsutud ja teretunud meie suvisele kokkutulekule. See pakub hea võimaluse tuttavate ja sõpradega kohtumiseks kui ka muljete vahetamiseks vahepealsete sündmuste kohta.

TEEJUHISED

Driving directions to Jenkins Estate

From Portland – Downtown: Highway 26 West to 185th / Rock Creek (Exit # 64). Turn left (south). Continue on SW 185th Ave. to SW Farmington Rd. and turn right (west). Turn left at the light, onto SW Grabhorn Rd. (209th Ave. is to the right.)

From Salem: 1-5 North to Hwy 217 North. Take the Beaverton / Canyon Rd. Exit # 2A, take first left on Hwy 10 / SW Farmington Rd. (west). Turn left at the light, onto SW Grabhorn Road. (209th Ave is to the right.)

From Hillsboro – Downtown: Tualatin Valley Hwy (Hwy 8) toward Beaverton (east) turn right onto SW 209th Ave. (south). Continue through the light which turns into SW Grabhorn Road.

EELTEATEID

Portlandi Eesti Seltsi peakoosolek toimub laupäeval, 23. septembril 2006 a. Läti Majas.

Portlandi Eesti Seltsi jõulupühade tähistamine on kavandatud laupäeval, 16. detsembril Läti Majas.

Portlandi Talipäevad on kavandatud Portlandi Eesti Seltsi korraldusel 9., 10., 11. veebruaril 2007 a. talilõbude paradiisis Government Campis. Majutamiseks on reserveeritud neljakordne suur klubihoone, Boardwalk Lodge, 30544 East Olive Trail.

**E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE
JUMALATEENISTUSED**
Lati Kirikus, 5500 S.W. Dosch Rd. Portland
Abipraost H. Laur • Diakon K. Merilo

Pühapäeval, 4. juunil 2006, kell 11:00 e.l.
NELIPÜHA JA KÜÜDITAMISE
AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS
Laululehed. Armulaud. Pühapäevakool.
Kohvilaud.

Pühapäeval, 2. juulil 2006, kell 11:00 e.l.
3. PÜHAPÄEV PÄRAST KOLMAINU
PÜHA JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Pühapäevakool. Kohvilaud.

Pühapäeval, 6. augustil 2006, kell 11:00 e.l.
OREGONI EESTLASTE SUVEPÄEV
AVAPALVUSEGA JENKINS ESTATE 's
Kõik on kutsutud ja teretunud meie suvisele
kokkutulekule. Teade ja teejuhis lisatud.

Pühapäeval, 3. sept. 2006, kell 11:00 e.l.
KODUMAALT LAHKUMISE MÄLESTUS-
JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA
LEERILASTE ÖNNISTAMINE.
Laululehed. Armulaud. Pühapäevakool.
Kohvilaud.

Pühapäeval, 1. okt. 2006, kell 11:00 e.l.
LÖIKUPÜHA JA KOGUDUSE
AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Pühapäevakool. Kohvilaud.

Pühapäeval, 22. okt. 2006, kell 11:00 e.l.
USUPUHASTUSPÜHA JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Pühapäevakool. Kohvilaud.

<p>Koguduse õpetaja: Abipraost Hendrik Laur 4111 Gull Harbor Rd NE Olympia, WA 98506 Tel.: 360-352-2371</p>	<p>Koguduse esimees: Helmuth Kalmann 8159 SW 85 Avenue Portland, OR 97223 Tel.: 503-244-9083</p>
<p>Koguduse abiõpetaja: Diakon Kalle Merilo 2611 Glenhaven Rd. Lake Oswego, OR 97034 Tel.: 503-697-1936</p>	<p>Koguduse laekur: Leitmar Kesküla 2319 S.E. Birk St. Milwaukie, OR 97222 Tel.: 503-654-9920</p>

Ülevaade USA Esimese Praostkonna Sinodist "Hollywoodis".

Abipraost Hendrik Laur.

Vaid mõnikümmend miili meie riigi pealinnast loode poole, metsiku Sugarloaf mäe (siin läänes me kutsuksime seda enam künkaks!) serval, insuleeritud suur-linna kärast ja mürast, asub üks kiriku-poolt omandatud varjupaik, "Hollywood". Lehispuudega ümbritsetud, ta on nagu milioon miili eemal sellest konkreetsest dzunglist mis tegelikult on nii lähedal. Selles jumalikus kohas toimus meie praostkonna sinod. Kogunesime juba õhtul enne ametlikke koosolekuid, et tutvuda söögilauas, kuulda õp. Hannes Aasa huvitavat referaati koguduste elust ja nautida Eestist tulnud Nõu koguduse meeskoori kontserti. Nemad olid just varem meie saatkonnas Washingtonis esinenud.

Järgmisel päeval pärast hommikusööki algasid istungid. Nendele järgnes õp. Mart Jaanson referaat kiriku olukorrast Eestis. Õp. Jaanson on Eestist siin üheks aastaks. Ta rõhutas, et vabariigi-aegne "rahva kirik" muutus punase võimu all üheks kirikuks mida juhtis keskvõim. Nii-moodi oli punastel kergem kirikut kontrollida. Sama tendents püsib aga edasi praeguses kirikus: võim on rohkem ülevalt alla ja mitte alt ülesse nagu varem. Sellega ühenduses on ka väliseid muudatusi: kirikuõpetajad ei ole enam pastorid vaid "preestrid" ja jumalateenistused on nimetatud "missaks". Õpetajad (või "preestrid") tavaliselt ei kanna enam musta talaari. Selle kasutamine võetakse "demonstreerimiseks", et kandja on üks konservatiivne "musta-kuue-mees"! Loodud on "Martin Lutheri Ühing", et võidelda nende "uuenduste" vastu.

Siis kõneles kadunud peapiiskop Udo Petersoo. Tema suri äkiliselt emadepäeva varahommikul massiivsesse südamerabandusse. On raske realiseerida, et see suur mees kes oli nii rõõmus ja elu täis nii hiljuti, enam meiega ei ole!

Peapiiskop Petersoo kõneles meie kiriku olukorrast maailmas väljaspool Eestit. Ta mainis, et meie numbrid on kiiresti kahanemas: viie aasta jooksul oleme kaotanud 40% oma liikmeskonnast. Ta arvas ka, et kui mõne aasta pärast kirik Eestis on organiseeritud piiskopkondadesse, siis on väga võimalik, et meie välis-eesti kogudused liituvad kirikuga Eestis. Väljapool Eestit aga me teenime oma inimesi nii kaua kui on vajalik. Praegu on üksteist õpetajat Eestist teenimas meie kogudusi.

Pärast pikemaid läbirääkimisi koosolek jõudis lõpule ja delegaadid lahkusid sellest naturaalsest "paradiisist", et minna Silver Spring'i sinodi peapiiskoplikule jumalateenistusele. Üldiselt oli tunne, et laiali paisatud nagu me oleme, sarnased võimalused koos olla, meie rasket olukorda arutada, teineteiselt õppida, tuleviku plaane sepitseda, jne. on vitaalselt tähtsad meie kiriku elule ja arenemisele. Soovitus tehti, et tuleval aastal mõlemad praostkonnad teeksid oma sinodid samal ajal, samas kohas.

14. september - ristiüleandmispüha

Teisel sajandil pärast Kristuse sünni püüdsid maausulised Rooma keisrid hävitada igasuguse mälestuse Jeesusega seotud pühapaikadest: hävitati kirikud, Jeesuse maise eluga seotud paigad asendati oma usu kultusepaikadega. Sama juhtus ka Tema hauaga – see kaeti mullaga ja sellele kunstlikule künkale pandi püsti Veenuse ja Jupiteri kujud. Alles kaks sajandit hiljem, Konstantinus Suure ja tema ema Helena valitsemise ajal, avati kõik endised pühad paigad ja ehitati sinna uued kirikud ja kabelid.

Konstantinusel oli eriline suhe ristiga, sest kolm korda enne võidukaid lahinguid ilmus talle taevalaotusele rist kirjaga "Sellega võidad". Pärast Ida-Rooma alistamist soovis ta üles leida selle ristipuu, mis oli talle võidutäheks ja õnnistuseks olnud.

326. aastal avatigi pärast pikki otsinguid Kristuse haud ja leiti sellest kolm risti. Sealt leiti veel Pilatuse käsul tehtud silt kirjaga "Jeesus naatsaretlane, juutide kuningas" ja neli Jeesuse keha läbinud naela. Rohked imed, eriti aga surnu elluärkamine, näitasid kokkutulnud rahvale, milline neist kolmest on Issanda rist. See rist tõsteti kõrgele üles (ülendati) ja rahvas kummardus kalli risti ette.

Risti on kujutatud erinevalt: peale meil levinud nn. tavalise ehk ladina risti ja kaldpuuga slaavi risti, mida rahvas ka tänu Meie Maa surmakuulutustele tunneb, on laiemalt levinud ka x-kujuline Andrease rist ja +-kujuline kreeka rist. Kunstis on risti motiivi loomulikult loendamatu hulgal.

Ka tänapäeval vaadatakse kunstitöödelt suure hardumusega Ristilöödud ja Tema kannatusi, siis algsest ei kujutatud ristil kannatavat Jumala Poega, rist oli tühi. Kannatuste näitamist ei peetud sobivaks, sest see oli eemaletõukav, liiga julm ja metsik. Ja see algne traditsioon mitte kujutada jumal-inimese Jeesuse Kristuse verist kannatamist on lähedasem kristlusele, kus ei jääda leinama risti alla, vaid pühitsetakse rõõmsat ülestõusmise ja surma äravõitmise püha. Seepärast on Kristust sageli ristil kujutatud tugeva ja võiduka Kuningana, mitte piinatud kannatajana. Surnuaial tähistatakse hauda meie kombe järgi ristiga ja seda samuti mitte leina, vaid ülestõusmise võidu märgiks.

Häid pühi kõigile !

"Meie maa" Preester Andreas.

"Kristlased peavad olema julged ja siiski sõbralikud, et nendel oleks tõsine osadus üksteisega ja sõbralik tõsidus, nagu see Kristuse elus end on avaldanud."

Martin Luther.

EELK Peapiiskop Udo Petersoo mälestuseks.

PEAPIISKOP UDO PETERSOO

4. mail 2006 suri Torontos, Kanadas ootamatult Eesti Evangeeliumi Luteriusu Kiriku peapiiskop Udo Petersoo.

Udo Petersoo sündis 8. mail 1934 a. Tallinnas Jõelähtme koguduse õpetaja Elmar ja Jenny Petersoo peres. 1944. aastal siirdus ta koos vanematega pagulusse Rootsi, hiljem Kanadasse.

Udo Petersoo ordineeriti vaimulikuks 9. veebruaril 1975. Ordinatsioonist alates täitis ta E.E.L.K. Sault Ste. Marie eesti koguduse ja 1. juulist 1982 Toronto Vana-Andrease koguduse õpetaja ülesandeid, teenides mõlemaid kogudusi kuni surmani

1987. aastal valiti ta E.E.L.K. Kanada praostkonna praostiks ja Konsistooriumi assessoriks.

9. detsembril 1990 pühitseti Udo Petersoo Eesti Evangeeliumi Luteriusu Kiriku peapiiskopiks. Kuna E.E.L.K. loodi sõjajärgsel ajal ühendamiseks eesti luterlikke kogudusi paguluses, kandis ta peapiiskopina hoolt eesti koguduste eest mitmel pool maailmas.

Udo Petersoo oli kirikujuht ja silmapaistev ühiskonnategelane, kes pühendas oma jõu pagulaskogukonna teenimisele ja Eesti vabaduse eest võitlemisele. Eesti Vabariigi Valitsus ja Eesti Evangeelne Luterlik Kirik hindavad väga kõrgelt tema teeneid välis-eesti kiriku ja kogukonna ees ning sidemete hoidmisel ka koostöö edendamisel kodu-eesti kiriku ja ühiskondlike organisatsioonidega.

Vabariigi Valitsus & EELK Konsistoorium.

Soovime õnne sünnipäevaks !

Juulis

1. Arvi Aaben (70)
2. Lehti Merilo
2. From Orav (80)
2. Alisa, Maia Illo
2. Brianna, Maia Illo
3. Alar Teose
4. Tarvo Kesküla (50)
4. Inger-Liis Lees
5. Silvi Kalmann
10. Amer Isse
12. Tiina Johnston (50)
18. Anatoly Rosenfeld (60)
21. Katrin Tammik-Arrak
23. Kairi Raud – Isse
25. Triina Merilo
25. Kalle Merilo
26. Maarika Teose
27. Ott Tammik (20)
31. Maarja Jones

Augustis

4. Reet Vaga (60)
9. Hildi Norman
13. Alar Mirka
18. Zander Carroll
20. Küllike Carroll
20. Leida Arokäe
24. Anton Paris
24. Hennok Sööt
25. Öie Workman
25. Lia Johnston
25. Arvi Arokäe (65)
25. Oke Tammik
26. Heino Heinsoo
28. Liina Teose (50)
30. Jaan Heinsoo

Soovime jõudsat paranemist !

Karm saatus on tabanud mõnda meie kogukonna liiget, kes võitlevad oma tervise säilitamisega. Soovime neile head vastupidamist ja paranemist.

Annely Schreiner haigestus juba enne jõulupühi. Talle tehti 14 tundi kestnud südameoperatsioon 3. veebr. Ta ema, Aino Reisenbergi teatel on Annely vägagi kriitiliselt haige ja viibib St. Vincenti haiglas. Ta mees Steve ja lapsed külastavad teda seal pidevalt.

Silvia Raudsepp tegi hiljuti taas tutvust haiglaga, kuid on nüüd kosununa kodus oma mehe eeskujuliku hoole all.

Karl Niggol on nüüd pärast paari kuulist *Edgewood Downs* hooldekodus viibimist leidnud oma uue elu-asemena *West Hills Village* hooldekodu. See asub : 5711 S.W. Multnomah Blvd. Room # 213. Tema telefoni number on 503-246-2913. Karl võitleb tugeva mälukaotusega.

Dr. Ilmar Kiesel paigutati tütarde poolt oma majast elama 10606 S.W. Capital Hwy. *Markham House, Room # 206*, kus teda hooldatakse igati korralikult. Ta telefoni number on : 503-977-2177.

Leerilaste õnnistamine

Diakon Kalle Merilo on viimased pooltosinat kuud pühendanud oma aega kolme leeriõpilase teadmiste täiendamisele. Leeriõppetööga on seotud Triina Merilo, Ian Maurer ja Alar Teose. Nende õnnistamine on ettenähtud pühapäeval, 3. septembril 2006.

Liina ja Erik Teose teatel toimub pärast jumalateenistust leeripidu nende kodus, 1735 S.W. Westwood Court, Portlandis, millest palutakse kõikide osavõttu.

Diakon Kalle Merilo missioon.

Teatavasti lasub abipraost Hendrik Laur'il üsna tihe töökoorem kolme erikoguduse teenimisel ja lisa ülesannete täitmisel. Seepärast tekkis ootamatu vajadus õp. Laur'ile asetäitja leidmiseks 21. mai jumalateenistuseks San Franciscos.

Olukord lahenes diakon Kalle Merilo delegeerimisega selleks puhuks San Franciscosse, kus teda lennujaamas vastu võttis Koguduse esimees Heino Valvur.

Portlandi rahvatantsu rühm "Tulehoidjad" esinemas 25. märtsil 2006, Clackamas Community College Auditoriumis toimunud CCC "Unistus" segakoori kontserdil.

Head reisu Kodu-Eestisse

Soovime oma headeks sõpradeks saanud rahvuskaaslastele, Maris Mäeorule ja Jaan Lage'le head tagasisõitu kodu-Eestisse. Avo Tasase õde Maris ja Jaan viibisid Portlandis pooltosin aastat, pakkudes tõhusat abi Imbi ja Avo'le kui ka paljudele teistele abivajajatele.

Nende lõbus ärasaatmise kokkutulek oli reedel, 19. mail. Nad asuvad koduteele maikuu lõpupoolikul. Head reisu ja jõukohast sisseelamist kodumaal!

Kodu - Eesti uudiseid

Toomas Hendrik Ilves presidendi kandidaat.

Eestit külastatav Euroopa Komisjoni asepresident Siim Kallas ütles *Postimehele*, et ta eelistaks Eesti presidendina näha Toomas Hendrik Ilvest.

"Ma võiks öelda ainult seda, et ma toetan Toomas Hendrik Ilvest kui tulevast presidenti," ütles Reformierakonna endine esimees Kallas, kelle sõnul oleks Ilves eriti väärtuslik Eesti esindamisel rahvusvahelisel areenil.

Ilvese kandidatuuri on esitanud nii Sotsiaaldemokraatlik Erakond, Reformierakond ja Isamaaliit, samuti on Ilvesele oma toetust avaldanud ka Res Publica. Ka Reformierakonna esimees Andrus Ansip ütles eelmisel nädalal ETV-le, et eelistaks Eesti presidendina näha Ilvest.

Toimetaja Peeter Kuimet.

PRAAGAPROBLEEM SUNNIB PIIRITUSTEHAST LAIENEMA

AS Rakvere Piiritustehas kavatseb suurendada tootmismahu nii Rakvere kui ka Moe tehases ning valmistub praagakuivatustehase ja bioetanooli üksuse ehituseks. Tootmise suurendamine eeldab ka teraviljast piirituse valmistamise käigus praagale kasutuse leidmist. Traditsiooniliselt on see läinud loomassöödaks, kuid nõudlus on viimasel ajal vähenenud.

"Oleme kokku puutunud probleemiga, et põllumajanduskonsultandid soovivad tänapäeval eelkõige kuivsoõtasid," rääkis AS Rakvere Piiritustehase juhataja Arno Kangur. Ta lisas, et firma äripartnerid Sakamaal on vägagi üllatanud, sest seal on tavaks, et farmid koonduvad just ümber piiritustehaste, kust saab loomade söötmiseks odavat praaka.

Kui Rakvere piiritustehase arenguperspektiiviks on toidupiirituse tootmine ja praaga kuivatamise tehas, siis Moe tulevik on seotud biodiisli tootmisega. Moe'le kavatseb piiritustehas juurde ehitada bioeta-

nooli ehk 99,5 – 99,8 protsendilise tehnilise piirituse tootmise üksuse, mis suudaks varustada Eesti biodiisli segajaid. Et bioetanooli puhul pole oluline selle maitse ja ka tehnilised nõudmised on madalamad kui toidupiiritusel, on selle tootmine odavam ja ära saab kasutada kogu vilja, sõltumata selle kvaliteedist. "See on Eesti põllumajanduse tulevik," on Kangur kindel, et biodiisli tootmine toob edu. Moe'l käib tehase rekonstrueerimine, et järgmise aastal bioetanooli tootmiseks valmis olla.

Virumaa Teataja, Eda Post-reporter

KUI KAUA ME OLEME ELANUD SELLEL MAAL?

Kogu Põhja-Euroopast kogunenud andmestik kinnitab, et viimase mandrijää taandumise jooksul liikus inimene vahetult jääserva kannul. Tema põhiliseks jahiloomaks oli põhjapõder. Kuna põhjapõder on väga liikuv loom, kes toitu otsides rändab sadu kilomeetreid, siis olid ka hilisjäaja kütid suured rändajad. Lõuna-Eestis olid juba *Allerodi* soojaperioodil (11800 – 10800 aastat tagasi) sedavõrd soodsad elutingimused ja jahipidamise võimalused, et ajutisi jahiretki korraldasid ürghõimud siin kindlasti.

Millal aga elasid juba Eestimaal inimesed? Vähemalt 9500 aastat tagasi! Sellest kõneleb ürginimese senine vanim tõestatud Pulli asulapaik Pärnu jõe paremal kaldal, mis ei pruugi kaugeltki olla vanim Turbast ja kultuurikihist leitud luu- ja sisetükikeste dateerimine kinnitab, et lõkke ääres istuti seal umbes 9575 aastat tagasi. Luuleiud ning tööriistad kõnelevad, et Pulli asukad olid nupukad kalurid ning põdra- ja karukütid. Umbes 8500 aastat tagasi elasid osavad kala- ja jahimehed ka Kunda ümbruses. Kunda Lammasmäelt ja järvest arvukad luuesemed, kivikirved ning kvartsist ja ränikivist valmistatud kõõvitsad, uuritsad ja muud tööriistad lubavad oletada, et see piirkond oli asustatud küllaltki tihedasti. Oma mõni tuhat inimest võis Kunda kultuuri ajal Eestimaal ikka juba olla. Ja ei kadunud nad kuhugi! Nad on meie otsesed esivanemad, kes segunesid siia kolmanda aastatuhande keskpaiku idast sisse rändama hakanud soome-ugri hõimudega.

Anto Raukas - 1990

Ootamatult lahkus peapiiskop

Udo Petersoo

Mälestab ja avaldab kaastunnet
abikaasale ja lastele

Oregoni osariigi eestlaspere